

EĞİTİMDE İYİ ÖRNEKLER ÇALIŞTAYI 2011
23 Haziran 2011, Isparta

Atölye Özetleri

Yaratıcı Drama Atölyesi

Yoldaş Gül, Çağdaş Drama Derneği Denizli Şubesi

Yaratıcı drama, önceden yazılmış bir metin olmaksızın katılımcıların kendi yaratıcılıkları, özgün düşünceleri, öznel anıları ve bilgilerine dayandırılarak oluşturdukları eylem durumları ve doğaçlamaları içeren bir süreçtir. Yaratıcı drama çalışmaları, sanat eğitimi alanı başta olmak üzere eğitim bilimlerinin tüm ana bilim dallarından yararlanır. Fotoğraftan müziğe, heykelden şiire, öyküye, kitle iletişim araçlarının eğitim açısından etkilerinden resme, eğitimin psikolojik temellerinden sosyolojiye olduğu gibi pek çok alandan kendine içerik oluşturabilir. Yaratıcı dramanın bireyin yaratıcı, eleştirel düşünme yeteneği kazandırma, birlikte çalışma alışkanlığı kazandırma, sosyal gelişimi sağlama, kendine güven duyma ve karar verme becerilerini geliştirme, dil ve iletişim becerileri kazandırma, soyut kavramları ya da yaşantıları somutlaştırma, imgelem gücünü, duygularını ve düşüncelerini geliştirme vb. hedefleri vardır. Söz konusu atölye ile disiplinler arası bir yöntem olarak yaratıcı dramanın kullanım alanları, yaşama dönük etkisi, diğer sanat dallarıyla ilişkisi tanıtılmaya çalışılacaktır.

Köşe Bucak Astronomi Atölyesi

*Arif Bayırlı, Boğaziçi Üniversitesi
Selçin Demirağ, İstanbul Üniversitesi*

Sabancı Üniversitesi öğrencilerinin de katkılarıyla geliştirilen fen/teknoloji müfredatında kullanılacak; basit, kolayca oluşturulabilen, astronomi odaklı fen uygulamaları öğretmenlerle paylaşmayı ve uygulamaların müfredat içerisinde etkili bir biçimde kullanılabilmesi için önerileri paylaşmayı amaçlıyoruz. Yapılacak çalışmalar arasında Güneş Sistemi modellemeleri, takımyıldız benzetimleri ve basit spektroskopi uygulamaları bulunuyor. Çalışmalar temel astronomi bilgilerini uygulamalar ile kavratma amacı taşımakta ve katılımcıların gruplar halinde çalışmaları istenmektedir. Ortaya çıkan uygulamalar üzerinde değerlendirmeler yapılarak derslere veya ders dışı aktivitelere nasıl entegre edilebileceği tartışılmaktadır.

Sunuş Özetleri

Oyun ve Matematik

Türkey Tol, Şile Oya Ali Osman Keçici Anadolu Öğretmen Lisesi

Öğrencilerin matematik dersine ilgisizliğinin, önyargılarının ve korkularının en basit konuları anlamalarına engel olmasından yola çıkarak ve "Çocuk, oyunla hayatı öğrenir" fikrinden hareketle, matematik derslerinde kavramların oyun aracılığı ile aktarıldığı bu çalışmada, özgüven kazanmaları, topluluk önünde konuşmaları ve kendilerini ifade etmeleri için "Tabu", 7. sınıflarda koordinat eksenini anlatabilmek için "Amiral Battı" ve "Uzay Savaş Oyunu" öğrencilere öğretilmiş ve oynatılmış, kesişim, birleşim fark kavramları için renkli kartonlarla çalışma yaptırılmıştır. Okulda matematik odası oluşturulması, "Amiral Battı" turnuvası, satranç standı gibi etkinlik ve uygulamalarla sınıf içi uygulamalar desteklenmiş, tüm bu çalışmaların hem öğrenciler hem de okuldaki diğer öğretmenler üzerinde olumlu etkisi gözlenmiştir.

İğne Deliği (Pinhole) Fotoğraf Tekniği: Fotoğraf Eğitiminde Alternatif Bir Yöntem Çalışması

Nuri Gürdil, Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu

Fotoğraf için hep fotoğraf makinesine gereksinim duyulur. Fotoğrafa başlamanın da, başlayamamanın da nedeni olur fotoğraf makinesi. Okulun Fotoğraf Kulübü'ne katılan öğrenciler, gerekli donanımı sağlayamadıkları için sorunu, fotoğraf makinesinin en ilkel hali sayılan ve Camera Obscura ilkesine dayalı çalışan “iğne deliği” tekniği ile çözdüler. Öğrenciler, üzerlerine delik açılmış konserve kutularını kullanarak basit makineler yaptılar. Bu çalışmayla fotoğraf için pahalı makinelerden çok, akıl ve özveriye ihtiyaç olduğunu gösterdiler ve kentin kültür mirasını fotoğrafladılar. Çeşitli illerde sergi açtılar. İğne deliği (pinhole) fotoğraf tekniğiyle okullarımızda atıl durumdaki fotoğraf kulüpleri işlev kazanabilir ve bu teknik, tüm okullarda uygulanabilir. Sunuşta, bu uygulamanın yöntem ve teknikleri paylaşılacaktır.

“Biz Geleceğiz” Sloganıyla Uçurum Grubu ve Eğitim Koçluğu Projesi

Ziya Köse, Hüseyin Uluğ İlköğretim Okulu

Çalışma üç bine yakın öğrencisi olan ve düşük sosyoekonomik statülü ve çeşitli olanaklardan yoksun bir semtte yer alan okulda, Rehberlik Servisi'nin olumsuz davranışlar sergileyen 8. sınıf öğrencileriyle yakından ilgilenmesine dayanıyor. Bu birlikteliğin sonucunda “Biz geleceğiz” sloganlı “Uçurum Grubu” adında bir grup kuruldu. Grup üyelerine gönüllü öğretmenlerden eğitim koçları belirlendi. Grup üyeleri her gün bir saat kitap okuyor, ziyaretler ve geziler yapıyor, kütüphaneyi güzelleştiriyor, her pazar halı sahada maç yapıyor. Buna benzer etkinlikler sonucunda öğrencilerin tutumlarında olumlu değişimler görüldü. Aile ve öğretmenlerden olumlu geribildirimler alındı.

İlköğretimde Toplumsal Cinsiyet Eğitimi

Banu İlhan, Giresun İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Demokratik toplumlarda tüm bireylerin hakları yasalar ile güvence altına alınmış olsa da her türlü ayrımcılığa maruz kalabiliyor ya da ayrımcılığın özneleri olabiliyoruz. Yıllardır aynı şekilde süregelen, içselleştirdiğimiz ve sorgulama ihtiyacı duymadığımız “toplumsal cinsiyet” rolleri ve kalıpyargıları hayatımız boyunca bizleri farkında bile olmadan ayırımın özneleri ya da nesnelere yapıyor. Küçük yaşlarda öğrenilen bu rollerin yarattığı küçük eşitsizlikler, ilerleyen yıllarda çok boyutlu ayrımcılığa yol açabiliyor. Bu sebeple toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile mücadeleye ilköğretim çağında başlanmalıdır. “İlköğretimde Toplumsal Cinsiyet Eğitimi” modülü çocuklarda farkındalık yaratmak amacı ile geliştirildi. Toplumsal cinsiyet gibi soyut bir kavram öğrencilerin kendileri ile ilişkilendirebileceği temalar altında sunulurken somutlaştırıldı, bilişsel ve duyuşsal yapılarına uygun hale getirildi.

Ses Ünitesine Fen ve Müzik Derslerinden İki Farklı Bakış

Mustafa Diindar, T.V. Özel Şişli Terakki İlköğretim Okulu

Öğrenciler günlük hayatta karşılaştıkları olayları Fen dersi ile ilişkilendirme şansına sahiptirler. Müzik dersi söz konusu olduğunda ise seslerin hangi bilimsel temellerle açıklandığı bilinmiyor. Bu bağlamda, müziğin bilimsel temellere oturduğunu göstermek, seslerin soyut kavramlar olmaktan çıkarılıp enstrümanın ya da insan sesinin hangi bilimsel esaslarla oluştuğunu anlatabilmek önemlidir. Bu çalışmada ilköğretim 8. sınıf Fen ve Teknoloji dersi ses ünitesindeki konuların Müzik dersi ile bağlantısını göstermek amaçlı deneyler, örnekler ve görseller hazırlandı. Bu uygulamalar ve deneyler

öğrencilerin de aktif rol aldığı bir sunumla sergilendi. Öğrenciler daha sonra öğrendikleri kavramları kullanarak müzik enstrümanları geliştirdiler ve tanıttılar. Yapılan ölçme sonucunda öğrencilerin başarı oranının arttığı görüldü.

“Bir Dünya Tasarım” Öğretim Programı

Murat Ergin, Fatih Sultan Mehmet İlköğretim Okulu

Bu uygulama ilköğretim Görsel Sanatlar ve Teknoloji Tasarım derslerinde kullanılacak bazı etkinliklerin mimarlık konuları esas alınarak hazırlanmasından oluşan bir programın ilköğretim öğrencileriyle denenmesini içeren bir proje kapsamında ele alındı. Mevcut Görsel Sanatlar ve Teknoloji Tasarım dersleri müfredatına entegre edilebilecek mimarlık ve tasarım konuları uygulamada öğrenci odaklı bir formatta hazırlandı. Proje kapsamında uygulanan program, öğrenci etkinliklerinin değerlendirilmesi ve uygulayıcıların saptamaları doğrultusunda geliştirildi. Farklı öğrenci gruplarına uygulandı ve tamamlandı. Bu uygulamaların sonucunda mimarlık ve tasarım programının öğrencilerin gerçek hayattaki uygulamalarla bağ kurması açısından etkili olduğu ve yaşadıkları dünyayı ve çevreyi algılama, çevrenin farkında olma becerilerini de geliştirebileceği sonucuna varıldı.

Peştamalın Sihri

Nurten Oturaklı, Gülsevrim Özkalp, Dursef Çolakgil, Ruhiye Yalçın, Aşır Şengül, Şahgüneşen Güler, Saadet Taşçı, Yaşar Semerci, Saide Kandemir, Uşak Kız Teknik ve Meslek Lisesi

Çalışma, ülkemizdeki gelişen tekstil teknolojisiyle rekabet edemeyerek yok olmaya yüz tutmuş pamuklu bez dokumadan yapılan Karahallı bezinin gelecek nesillerce yeniden kullanılmasının önemini kavratmayı ve kültürel değerlerimizden olan dokuma sanatını canlandırmayı amaçlıyor. Peştamalın Sihri kapsamında veliler okula davet edilerek ve Karahallı ilçesi köyleri dolaşarak konunun önemi anlatıldı ve anketler uygulandı. Karahallı Belediyesi ile iletişime geçildi ve unutulmaya yüz tutan geleneksel el sanatımızın yaşatılması için fikir birliğine varıldı. Karahallı halkı, öğretmen ve öğrencilerin ortaklığıyla öğrencilerin tasarımlarından oluşan giysi ve dekoratif eşyalar uygulamaya aktarıldı. Sergi ve defile İzmir Fuarı’nda katılımcılarla paylaşıldı.

1001 Çocuk Yazar

Fulya Çamlıbel, Menderes İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Öğrencilerin yazma becerilerinin gelişmiş olması, onların başarı düzeylerini doğrudan etkileyen bir durumdur. Yazma öğretiminde çağdaş teknik ve yöntemlerin kullanılması ve öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazma becerilerini geliştirmeleri amacıyla, Menderes İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü’nce 1001 Çocuk Yazar Projesi yürütüldü. Öğretmenlere sürece dayalı yazma konusunda eğitim verilerek öğretmenlerin yazarlık öğretimi konusunda becerilerini geliştirmeleri ve bunu sınıflarında uygulamaları sağlandı. İlköğretimin birinci ve ikinci kademelerinde okuyan 1423 öğrencinin birer kitap yazmaları sağlandı. Böylece öğrencilerin eğitimdeki başarıları ve özgüvenlerinin geliştirilmesi amaçlandı.

Çocuk Gözüyle Kültürel Değerler

Mehmet Ali Çayır, Ülkü İlköğretim Okulu

Bu projede Fen ve Teknoloji “Canlılar dünyasını öğrenelim”ve Sosyal bilgiler dersi “Geçmişimi Öğreniyorum” teması kapsamında interaktif görsel bir materyal hazırlanması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Ailelerinin çocukları ile verimli zaman geçirmesini ve geçirdikleri bu zaman içerisinde doğa ve kültürel değerlerimize sahip çıkmaları Çocuk gözüyle Isparta'nın Kültürel Değerlerinin ortaya konulması sağlanmıştır. 3 aylık süre hazırlıklarını tamamlayarak interaktif ortamda kullanılabilir bir öğretim materyali hazırlanmıştır. Sunumda bu süreç, ortaya çıkan ürün ve uygulanan yöntem hakkında bilgi verilecektir.

Okuyan ve Okutan Okul Projesi

Zeynep Çalık, Isparta Mustafa Şener İlköğretim Okulu

Ülkemizde okuma alışkanlığını ölçmeye yönelik birçok araştırma yapılmıştır. Yapılan bu araştırmalar bize gerek öğrenci gerekse ebeveynler düzeyinde okuma alışkanlığının yeterli düzeyde olmadığını göstermektedir. Televizyon, bilgisayar ve internete daha fazla zaman ayrılmaktadır. Bu durum okuyarak, araştırarak bilgi edinme yerine hazır bilgiye zahmetsizce ulaşmaya neden olmaktadır. Bu da bireylerdeki ifade ve iletişim becerilerinin gelişmesine ket vurmakta ve asosyal bireyler haline gelmelerine sebep olmaktadır. Öğrenci, öğretmen ve ailelerden başlayarak toplumun her kesimini kapsayan bilinçli bir okur kitlesi oluşturmak, okumanın bir yaşam biçimi hâline getirilmesine, okumaya temel teşkil edecek dil becerilerinin geliştirilmesine katkıda bulunmak için Mustafa Şener İlköğretim Okulu olarak 'Okuyan ve Okutan Okul' adıyla yeni bir projeye 2010-2011 eğitim öğretim yılında başlamış bulunmaktayız. Uygulanacak ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile öğrenci ve velilerde proje ile hedeflenen değişim ve gelişime dair sonuçlar, web sitemizde ve törenlerde paylaşılarak okuma alışkanlığı sürekli teşvik edilerek kalıcılık sağlanacaktır.

Kitaplara Özgürlük Projesi

Hayati Cengiz, Isparta Mehmet Köse İlköğretim Okulu

Bu projede dört duvar arasına sıkışmış kütüphanenin kapalı kapılar ardında kurtarılarak, koridorlarda öğrencilerle buluşturulması sağlanmıştır. Öğrenciler gün boyunca kitaplarla iç içe olmuş, onları diledikleri gibi alıp okuma ve inceleme fırsatı bulmuştur. Bu yeni uygulama sayesinde hem kitaplar özgürlüklerine kavuşmuş hem de okulumuzun sorumlu öğrencileri kütüphane kavramının bu yeni boyutu ile tanışmışlardır. Şu an sadece orta katta bulunan kitaplıkların zamanla ve okul personelinin çabasıyla tüm katlara yayılması sağlanarak, öğrencilerin, öğretmenlerin ve hatta velilerin kullanımına sunulacaktır. Sunumda projenin süreci ve öğrenciler üzerine olan etkileri üzerine bilgilendirme yapılacaktır.

Etik Kültürün Yaygınlaştırılmasında Bir Yöntem Arayışı

Mehmet Çete, Süleyman Demirel Fen Lisesi

Isparta Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı tüm resmi ve özel il ve ortaöğretim kurumlarında etik kültürü yerleştirme ve etik kurulun işleyişini düzenleme üzerine tarafımızdan bir yönerge hazırlanmış olup Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından uygulanmak üzere okullara 30 Eylül 2010 tarihinde yönerge gönderilmiştir. Bu yönerge; amaç, kapsam, dayanak, tanımlar, kuruluşu, çalışma esasları, yasaklar, kurulun görevleri, çalışma alanı, yürütme alt başlıklarından oluşmuştur. Bu yönerge ilgili yasa ve yönetmeliklere dayanılarak ve ödül ve disiplin yönetmeliği ilham alınarak ve konuyla ilgili değişik

bilimsel çalışmalar izlenilerek oluşturulmuştur. Bu yönerge süreç odaklı çalışmayı, davranış odaklı değerlendirme ve ödüllendirmeyi hedef almıştır.

Okulumuzda bu yönergenin hükümlerince demokratik yöntemle seçim yapılmış olup gerek kurulca öğrenci ve çalışanlara öğrenci ve idarecilerce verilen dilekçeler incelenerek ödüller verilmiş, gerekse okul yönetimi yönerge hükümleri uyarınca bir öğretmene etik öğretmen davranışı ödülü verilmiştir. Ödüller 25 Mayıs Etik Günü etkinlikleri çerçevesinde protokol önünde plaket olarak verilmiştir. Bu ödüllerin gelenekselleştirileceği okul web sitesinde yayınlanmıştır. Bu yılki etkinliğimizde ödüllere yardımseverlik, tutumluluk, sorumluluk ve fedakarlık ödülleri adı verilerek ödüllerin teşvik edici olması hedeflenmiştir. Ödül alan öğrenci çalışan ve öğretmende yüksek düzeyde motivasyon gözlenmiştir. Sunumda bu süreç ile ilgili bilgilendirme yapılacaktır.

Laf Ebesi: Gülkent Anadolu Lisesi Etkileşimli Öğrenci Dergisi

Boray Biçer, Gülkent Anadolu Lisesi

Laf Ebesi, ortaöğretimde gittikçe azalan yazma etkinliklerini bireysel anlamda artırma ve geliştirmeye yönelik bir projedir. Yazı çalışması, kişiyi en çok geliştiren etkinliklerin başında gelmektedir. Gelişmiş ülkelerde, yazı ile öğrenme, bireyin kendini yazı ile ifade etmesi, eğitim-öğretim ortamının temellerinden birisi olarak görülmektedir. Ülkemizde, ortaöğretim sisteminin günümüzdeki çoktan seçmeli sistemi, yazı etkinliklerini büyük ölçüde zayıflatmakta; öğrenciler kendilerini ve dünyayı yazı ile ifade etmekte zorlanmaktadırlar. Laf Ebesi, yazı etkinliklerini geribildirimler içerecek biçimde geniş kitleye yaymakta; bunu yaparken, kendini yazı ile ifade eden, kendine güvenen bireyler yetişmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Laf Ebesi projesi, en geniş anlamıyla, öğrencilerde yazı yazma ve kendini yazı ile ifade etme becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bir yayın ortamıdır. Alanında pek fazla örneği bulunmayan Laf Ebesi projesi, birçok yeniliği de bünyesinde barındırmaktadır. Ortaöğretimde müstakil bir kompozisyon dersi bulunmadığından, öğrencilerin yazılarını derleyebilecekleri bir yapıdadır. Ayrıca, yayımlanan yazılar, sayısız kullanıcıya ulaşmakta ve geribildirimler aracılığıyla öğrencinin yazı becerisini ve yazıyla düşünme biçimini geliştirmesi mümkün olmaktadır. Yazı türleri ve biçimleri konusunda öğrencide gelişim sağlamaktadır. Öğrencilerin sosyal etkinliklere katılımını daha eğlenceli ve anlamlı hale getirmektedir. Laf Ebesi projesi, Web tabanlı bir projedir. Tümüyle açık kaynak kodlu bir yapı üzerine kurulmuştur. Eşdeğer proje çalışmalarına göre bir hayli ekonomik bir projedir. İnternet bağlantılı her ortamdan projeye erişim mümkündür. Bu anlamda Laf Ebesi, zaman ve mekandan bağımsızdır. Sunumda proje hakkında örnekleriyle bilgi verilecektir.